

SLOVENSKI NAROD

lataja vsak dan popoldne, izvenčni oddaje se posnalka. — Izserati do 40 petr vrt vrt s Din 2, do 100 vrt s Din 2.50, od 100 do 300 vrt s Din 4, večji izserati petr vrt s Din 4. — Popust po dogovoru, izvenčni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — Za mošestvo Din 25. — Rokopis se ne vraca.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Krafsova ulica štev. 8.
Telefon: 81-22, 81-23, 81-34, 81-25 in 81-36

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 2b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefoni št. 28. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna uramljiva v Ljubljani št. 10.351.

Nova ofenziva sovjetske diplomacije:

Intrige Moskve v Parizu in Londonu

Moskva hoče za vsako ceno preprečiti zblizanje Nemčije in Francije ter razbiti prizadevanja za nevtralizacijo dogodkov v Španiji, da bi na ta način lažje dosegla svoje cilje

London, 14. oktobra. r. V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih z veliko pozornostjo zasledujejo žilavo akcijo sovjetske diplomacije, ki razvija na vsem evropskem kontinentu živahno delovanje. Sovjetski diplomati so bili zadnje tedne drug za drugim pozvani v Moskvo, kjer so dobili nova navodila. Prvi sodovi teh navodil se že kažejo. Izgleda, da je sovjetska diplomatska akcija usmerjena na to, da prepreči pomirjenje v Evropi, zlasti pa zblizanje med Francijo in Nemčijo, ki bi napravilo vsako pomoč in podporo Rusiji v Evropi nepotrebno. Tako si sovjetska diplomacija prizadeva, da prepreči sestanek lokalne konference, ki naj bi postala izhodišče nove akcije za pomirjenje Evrope in za končno doseg do trajnega spoznania med evropskim veseljstvom.

V zvezi s tem v londonskih krogih življeno komentirajo najnovejši spor, ki

je izbruhnil med Francijo in Nemčijo. Preteklo nedeljo je imel tajnik komunistične stranke v Franciji narodni poslanec Thores v Strassburgu govor, v katerem je hudo napadal Nemčijo in žil kancelarja Hitlerja. Ta govor je izvral v Nemčiji veliko ogorčenje in nemški poslanik v Parizu je včeraj po nalogu svoje vlade izročil v francoskem zunanjem ministru protestno noto nemške vlade, ki sporoča, da ne bo več mirno prenašala neprestanih napadov s strani francoskih levicarjev, za katere je po mnenju nemške vlade v polni meri odgovorna Blumova vlada, ki se naslanja izključno na levicarske skupine.

Ta korak je izvral v francoskih krogih veliko iznenadenje in ne prikrivajo ogorčenja nad komunisti. Tudi v francoskih krogih se vedno bolj utrijeva v Nemčiji razširjeno prepričanje, da gre pri vsej stvari za novo intrigo Moskve. V

Berlinu so prepričani, da je bil Thoresov govor naročen v Moskvi z namenom, da skali dobre odnose med Berlinom in Parizom ter za vsako ceno prepreči sestanek lokalne konference.

V berlinskih krogih se zatrjuje, da nemarava Hitler temu moskovskemu sponišenju napravil energičen konec in prisiliti Francijo in Anglijo, da se končno veljavno odločita za ali proti Moskvi. Hitler namerava po teh informacijah sklicati v najkrajšem času izreden kongres narodno socialistične stranke in sicer v Wiesbaden s francosko-nemški meji. Na tem kongresu namerava baje Hitler preklicati vse svoje mirovne prudbe, ker manj doslej ni dobil povoljnega odgovora ne s strani Francije, ne s strani Anglike.

Med tem pa je sovjetska vlada pripravila tudi že drugo akcijo, ki naj se bo zmedeno evropsko zmesnjava. Sinoč je

sovjetski delegat v odboru za nevmenjanje v španske zadave Kagan izročil predsedniku odbora novo noto sovjetske vlade, v kateri zahteva odločne predravnice proti vsem državam, ki so v smislu sovjetskih obtožb krile nevtralnost. To so predvsem Nemčija, Italija in Portugalska. Sovjetska vlada zahteva, da se to zgodji v roku 10 dni. V nasprotnem primeru bo smatrala, da odbor za nevmenjanje ne obstaja več in bo postopal samostojno tako, kakor se ji zdaj najbolj prav.

V londonskih krogih je ta najnovejša ofenziva Rusije proti Nemčiji in Italiji izvrala veliko vznenidrenje. Danes pošljene se bo sestal ministrski svet, ki bo obširno razpravljal o zunanjopolitičnih vprašanjih, pri čemer bo rovarjenje ruske diplomacije tvorilo glavni predmet posvetovanj.

Smuško letenje

nova sportna panoga

Dobra lekcija FIS-i v nemškem listu

Včeraj smo poročali o gradnjah orjaških smučarskih skakalnic, ki ne odgovarajo znanemu sklepu vrhovne smučarske organizacije, ki dovoljuje le skakalnice s kritično točko pri največ 80 m. V zvezi s tem bo prav gotovo zanimal našo javnost člane, ki ga je objavil znani nemški sportni pisatelj Karl J. Luther v »Münchener neusete Nachrichten«. Članek nosi trikolonski naslov »Smuško letenje — nov sport?« podnaslovom »Borba okoli orjaških skakalnic«. Vsebinsko je članek tem zanimivejši, ker se v največji meri nanaša na Planico in na inž. Bloudka.

Uvodoma navaaja Luther gradnjo novih velikih skakalnic v Nemčiji, med njimi novo v Feldbergu s kritično točko 81 m, nato se pa spušča v razmotrovjanje o gradnji orjaških skakalnic in piše:

»Mednarodna smučarska organizacija, ki so jo nekdanji vodili Švedi in Norvežani, dovoljuje gradnjo skakalnic do kritične točke 80 m, s pripombo, da so pri tem mogoči tudi za 10 m daljši skoki. Kar je preko tega, je slabo, pravi FIS, in je tem onemogočila večjo jugoslovensko planinsko skakalnico. To izvrstno skakalnico je zgradil in jo neguje inženjer, ki je svojcas pripadal krogu prvih monakovskih letalcev (Lindpaintner, Hailer, Otto itd.) — FIS-in sklep je deloma onemogočil, da bi se dočela uveljavila njegova velika sportna ustvaritev, ki je nastala kot plod čistega navdušenja. Ta inženjer se pa zdaj z vsemi sredstvi in preprečevalnostjo bori za daljše skoke. Zavestno, da je bilo na njegovih skakalnic izvršenih že 16 skokov preko 90 metrov, od teh 7 od Srednjeevropske in edino 2 s padcem, 12 skokov preko 95 metrov, od teh 5 od Srednjeevropske z dvema padcema, k temu pa še izvoženi skok Srednjeevropske 101 m — s takimi aduti se da pada biti!«

Toda kakšen je prav za prav namen borbe moža, inženjerja Bloudka iz Ljubljane, ki je do 1. 1918. gradil nemška letala? Zatrjuje — in s svojimi aerodinamičnimi dokazi ni osamljen — da se smuški skoki nehajo pri približno 60 do 70 metrih. Kar je preko tega, je nova sportna panoga, s n u s k o letenje, jadranje, ki ga ni mogoče nikomur povedati. torej sportno panogo, ki jo je

treba umakniti nadzorni ljudi, ki menjijo, da ne morejo prevzeti odgovornosti. Bloudkovi nazori se v ostalem striačijo z nazori nemških graditeljev skakalnic, ki so fakto delitev predvidevali že pred leti.

Toda: norveški očetje so za sedaj le za 80 m. Često pa imamo nevdomno občutek kar da bi bilo grozje prekida v previsoko za dandanžno norveške skakalnice. Ali se ne bi, vpravamo, zadeva povsem drugače zasukala, če bi se že takrat urenščilo to, kar prihaja sedaj v poštev, namreč možnost zimske olimpijade na Norveškem in kot posledica graditve Rödkleiva skakalnice pri Oslo:

Zo 1912 je našel stari in gledo skakalnih pogojev silno kritični Huitfeld (znan po svojih stremnih) pobočje Rödkleiva in se je našel vzdvezeni zavzel za gradnjo orjaške skakalnice med drugim tudi v monakovski reviji »Der Winter«. Z ozirom na današnje stanje reči je velemirnim, kaj je takrat napisal danažni nasprotnik velikih skakalnic: »Za vsako ceno moramo obdržati naslov prve smučarske države. Da bomo primat obdržali, holmenkolnska skakalnica ni več dovolj velika. Našlo se je novo mesto. Gledo na mednarodno sodelovanje je treba pri projektirani Rödkleiva skakalnicu upoštevati tudi inozemstvo. Treba je iti z njim roko v roki, da se tekmovalci ne bodo počutili tuji na skakalnic.«

Toda glej — pač zanimivo — Huitfeld profil Rödkleiva skakalnice je po obsežnosti in tudi po obliki že 80metrska skakalnica. Kako bi bilo pač, če bi ta skakalnica že takrat obstajala?

ČSR bo revidirala svojo politiko do Sovjetske Rusije?

Kaj piše organ min. predsednika dr. Hodža

Praga, 14. oktobra. o. V političnih krogih je zdoblj veliko pozornost uvdvodnik »Venukov«, glasila češke agrarne stranke odnosno predsednika češkoslovaške vlade dr. Hodža. Iz uvdvodnika je razvidno, da nameščava Češkoslovaška revidirati svojo zunanjost politiko.

Celan pravi, da sta se Eden in Beck pred kratkim sestala in dogovorila o ustanovitvi novega bloka neutralnih držav, v katerem bi se zbrale Poljska, Češkoslovaška, Rumunija in Litva. Te države bi prevezle obveznost, da bodo za vsako ceno preprečile prehod nemške vojske preko svojega ozemlja. Eden je na ta način hotel prisnosti na Nemčijo, da bi opustila svoje zamere glede ekspanzivnosti proti vzhodu.

Razdor v madžarski vladni stranki Daranyi se mora že prve dni svoje vlade boriti z velikimi težavami

Budimpešta, 14. oktobra. g. Ministrski predsednik Daranyi je danes nadaljeval svoja pogajanja z voditelji strank. Včeraj se je posvetoval z Bethlenom in Eckhardtom, danes pa je dalje časa konferiral z bivšim ministrskim predsednikom Ernstom. Hotel je posvetil tudi voditelja liberalno-nacionalne stranke poslanca Rassey, ki pa je izjavil, da ga bo sam popoldne obiskal.

Člani vlade so imeli danes konferenco, na kateri so določili vladni program. Za petek dopoldne je sklicana seja ministrskega sveta, na seji bo najbrže padla odločitev

tev o političnih podstajnikih. Predsednik vladne stranke, poslanec Ivady, je sklicujec se na svoje slabo zdravje sporočil ministrskemu predsedniku kot voditelju stranke svojo ostavko, ki pa je v zvezi z dogodki v vladni svetu. Ivady je nerazpoložen, ker so se notranja nasprotstva v stranki težko premostila, ki so hotelo desničarsko radikalno preprečiti imanovanje Kozme za notranjega ministra. Za četrtek se pričakujejo se vlade stranke, na kateri bo vlada obrazložila svoj program. Vladna stranka bo ob tej prilici izrazila ministrskemu predsedniku in novi vladni zaupanje.

Francoska ljudska fronta se krha Radikalni se vedno bolj odmikajo in se zavzemajo za nove volitve

Pariz, 14. okt. b. Pozornost tukajšnjosti je že vedno obrnjena na izjave, ki jih je podal na zborovanju radikalnih socialistov v Angersu minister Chautemps, ki je zahteval med drugim razpust sedanja poslanske zborovne in razpis novih volitev, ki naj bi sedano večino še bolj utrdile. Chautemps je izjave komentirao ugodno samo del radikalne stranke, docim večina na izpremembo sedanja koalicije ne misli.

Izpremembe v poljski diplomaciji

Varšava, 14. oktobra. b. Na podlagi informacij iz dobro informiranih krogov bo vlada v kratkem izvedla velike in pomembne izpremembe v poljski diplomaciji. Govoriti se predvsem o novi zasedbi poslanstva v Tokiju, ki je po odpoklicu poslancega

nika Mosciotega, sina predsednika republike, ostalo prazno, nadalje o definitivnem imenovanju novega poljskega poslanika v Pragi ter o izpremembi v Rimu, kjer bo namesto dosedanjega poslanika Wisockega, ki bo upokojen, imenovan državni podstajnik v poljskem ministru grof Raczyński, ki je pred kratkim odstopil. Ker je sedanji poslanik v Budimpešti Orlowski resno bolan, bo najbrž tudi na njegovo mesto imenovan nov človek.

Marija Lavrenčičeva

Ljubljana, 14. oktobra. V družino g. Josipa Lavrenčiča, lasta pokojnega prvoboritelja dr. Gregorja Žerjava, je nenadno zopet posnela bela žena in izbrala iz življenja njegovo soprogovo Mađijo. Smrť je prispevala iz Gradca bratovščaka, da je pokojnica podlegla posledicam operacije na želodcu; operirana je bila v ponudniku v Ljubljani.

Pokojna ga, Marija, starca 74 let, nibolela dolgo. Zdravja je iskalna pri zdravnikih v Ljubljani, nato pa se je odločila za zdravje na graski kliniki. Prvič je odšla v Graz že pred tremi tednimi, pa se je vrnila, ko je donala za smrt svojega ljubljene sina Stanka Lavrenčiča v Postojni. Pred dobrim tednom se je vrnila nazaj v Graz, kjer je bila prvič operirana. Operacija pa tedaj ni uspešna dobro in se je pojavila komplikacija. Zdravnik je se predverjajoča odločil za ponovno operacijo, ki je pa »ster trdnja pokojnika in več prenehal. Umrla je v rokah zdravnikov včeraj v popoldanskih urah.

Blaga gospa Marija je bila hčerkica veletrgovca, deželnega in državnega poslanca g. Adolfa Obreze iz Cerknega, ki je bil svoj eden najbolj zaslужenih prvoboriteljev za slovensko stvar. Poslojnik trgovce in poslovnik Josip Lavrenčič, ki je bil tedaj že med in pol idealizma in odločnosti, se je pri »vajanju« izbral za politično delo. S pokojno go, Marijo se je porabil v januarju leta 1884 ter sta pred dvema letoma že oba zdravja in blaga praznovana »vojo zlatu potroško«.

Italijanske žrtve v Abessiniji

Rim, 14. oktobra. k. Danes so bili objavljeni novi statistični podatki o vojakih in milicijih, ki so padli ali zaradi bolezni umrli v zasedni Abessiniji. V mesecu septembra so pri vojaških operacijah padli 3 oficirji in 16 vojakov, zaradi bolezni in drugih sličnih razlogov pa je umrlo 7 častnikov, 4 podčastniki, 73 vojakov in 26 milicijnikov, med njimi tudi 3 iz Julijanske krajine. V dobi od 1. januarja 1935 do 30. septembra 1936 je zahtevala vzhodno-afrška vojska

Borzna dorocila

INOZEMSKES BORZE
Crik, 14. oktobra. Beograd 10. Pariz 20.28. London 21.31. New York 434.75. Bruselj 73.15. Milaan 22.90. Amsterdam 231.50. Berlin 174.50. Dunaj 22.50. Praga 16.26. Varšava 21.50. Bukarešta 3.26.

Proti priključitvi Tunjic Kamniku

Prikljucitev bi pomenila težko očakovanje interesov Kamnika

Kamnik, 18. oktobra.

Kamnik stoji pred občinskim volivtvi, kateri sicer še niso razpisane, vodi se pa zaradi njih že sedaj luta borba. Gospodje, ki sede danes na občinskih stolčkih, ne bi radi prepustili svojih mest, za katera so se borili celo desetletje. Ker se pa ne čutijo dovolj močne, so se pričeli posluževati raznih nečudnih metod. V nedeljskem »Slovencu« je kamniški dopisnik, glede na bližnje volivte, objavljal spomine na preteklost in je spremeno vmešal vso bližnjo in daljno okolico, ki nima s kamniškimi volitvami nikake zvezne, v lep apel na kamniške volilice, da pri bodočih volivah volijo one, ki so s svojim mučenstvom dokazali, da so res pravi ljudje.

Obupno se eksirajo po svojih nekdajnih zaveznikih, ki jih trumoma zapuščajo. Tedanjci simpatizerji so takrat namreč verjeli, da bojejo »priključeni voditelje« res svobodo ljudstva, pa so se pošteno zmotili. V zadnjih dneh so pričeli po Kamniku pobirati podpise volilcev, ki naj na njihovih okrožnicah, s svojimi podpisi, dajo izjavo, da so navdušeni pristaši priključitve vasi Podgorja in Tunjic kamniški mestni občini. Ljudje, ki s temi okrožnicami pobirajo podpise, priporočujejo naravnost neverjetne laži. Tako na pr. je njihova najboljša ljudanca, ki da namerava banovina priključiti Kamniku vasi Sela in Palovič. Ker pa oni, kot pošteni Kamničani tega nočejo, kajti tak priključitev bi bila v veliko skodo Kamniku, da so se odločili raje za priključitev Podgorja in Tunjic, za kar mora vsak zaveden Kamničan, če noče zaradi svoje abstinenčne povzročiti finančnega polomja mesta, dati svoj podpis. Mnogi so tem lažem naseli in kakor doznavamo, se je tem agitatorjem posredilo zbrati lepo steklo podpisov, od katerih je prav gotovo polovica takih, ki sploh niso vedeli, kaj so podpisali.

Namen vsega tega je dovolj prozoren. Za ceno politične zmage pri občinskih volitvah.

Planiška skakalnica pri FIS-i — odjavljena

Nerazumljivo je, zakaj je Udrženje smučarjev Planica storilo ta korak

Ljubljana, 14. oktobra. Udrženje smučarjev Planica, ki je, kar znamo, lastnik smučarskih skakalnic v Planici, je pred dnevi poslalo JZSS-u dopis, v katerem ga prosi, naj pri FIS sluheno odjavijo veliko planiško skakalnico s kritično točko 106 m, ker je ne namerava več uporabljati za smučarske skoke. Sašev način obenem zahteva pismeno potrdilo, da je odjav vzel na znanje.

Ta vest bo vsekakor presenetila javnost, kajti odjava skakalnice ne pomeni nič druga, nego z enim samim zamahom uničiti delo, na katero je bila vsa Jugoslavija upravljeno ponosna. Zakaj je USP napravila ta korak, nam gleda na vesti, da so tudi drugod po svetu — in to ne glede na sklep FIS, ki dovoljuje le skakalnice s kritično točko 80 m — prideli graditi orjaške skakalnice, niso razumljivo. Ali je moršček, da je USP upravljeno, da je vsaka borba proti FIS brezuspšna in je enostavno vrglo puško v koru? Obrnilj smo se na merodajne predstavnike udrženja, ki nam pa na naša vprašanja niso mogli ali hoteli odgovoriti. Iz odgovorov se je dalo sklepati edino to, da predstavniki Planice pod nobenim pogojem nočejo nicesar provocira-

t, dokler nimajo v rokah FIS-inega sporocila, da je bil dopis glede odjave skakalnice vzet na znanje. Do takrat bo pat treba počakati, vsekakor pa je na tem vprašanju interesarana vsa naša javnost.

Dopis FIS-i — naj nam USP ne zameri se nam zdi, odkrito povedano, precej tudi stiliziran. Kaj naj pomenijo besede: »ker je ne namerava več uporabljati za smučarske skoke?« Menda vendar USP ne misli, da pri FIS ne vedo, da se skakalnice uporabljajo za smučarske skoke? Ta navidezno nedolžni del dopisa je nekam tajanstven. Pojasnilo je mogoče le eno: skakalnica se ne bo opustila, pač pa jo bodo uporabili za nekaj drugega! Toda za kaj? Morda se v svojih ugibanjih motimo. Zimska sezona je pred vratil in upamo, da bomo dolgo čakali na to vprašanje.

V zvezi s tem naj se omenimo, da JZSS še ni prejel odgovora na svoj protest pri FIS, glede njegovega postopanja o priliku zadnjih planinskih tekem, depriv je preteklo že po letu, odkar je bil dopis poslan. FIS ima že 3 mesece v rokah protokol o razširjanju vseh sodnikov, ki so sodili zadnjo planinsko tekmo in bi v tem času pač že lahko sklepal.

Iz Trbovelj

Začetne vaje proti napadu iz zraka. Ta mesec bodo v naši dolini vaje za obrambo prebivalstva proti zračnim napadom v večjem obsegu. Vodil jih bo odbor, ki je bil v ta namen žlan ustavljen. Kajevne vežbe obrambnih ekip se bodo vrstile med 10. in 20. oktobrom, med 20. in 30. oktobrom pa je predvideno, da se bodo vrstili napadni avijoni. Občina opozarja prebivalstvo, da se za časa vežb in napadov zadrži strogo po tozadevnih predpisih, ki so bili izdani in prioblaščeni prebivalstvu že ob lanskih vežbah, zlasti pa, da se zadrži med vajami in napadom iz zraka izključno le v stanovanjih in kleteh. V nočnem času se morajo na danu znamenje (vzbuno) ugasniti vse luci in biti toliko čas utrjene ne, dokler ne bo dane znamenje, da je nevarnost minila. Za časa, vaj in napada se mora prekiniti vse cestni promet. Ljudje, kateri doseže vzbuna na cesti, se morajo podati nemudno v stanovanja, odnosno v najbližje hiše. Vežbe opazujejo lahko samo oni, ki so oprenjeni s plinsko masko. Starši naj strogo pazijo na otroke, da se ne zgodijo kakšna nesreča. — Prva poskusna vzbuna bo v četrtek, 15. t. m. ob 16. v petek 19. oktobra med 19.30 in 19.50 pa bo vzbuna za nočno poskusno vežbo, z ugasnitvijo razsvetljave in zasenčenjem. Glavna vaja — napad iz zraka — pa bo ne-napovedana, po vsej priliki v času med 20. in 30. oktobrom. Pri glavnih vajah bodo letali ci metali tudi bombe za solzenje, na kar se prebivalstvo posebej opozarja.

Spominu koroškega pevca Habiba. V Zasavju živeči koroški Slovenci in prijatelji tunjicega Korotana priredevali v nedeljo 18. oktobra v Trbovljah komemoracijo za pokojnim koroškim pevcom-mučenikom Mihejem Habibom, ki je dne 13. septembra letos domov gredel s slovenske pevske predelite na cesti pri Škofičah ob Vrbskem jezeru blizu od dveh nemškatarskih renegetov iz zasede napaden in sverinsko ubit.

Maša-zdušnica za pokojnim pevcom Mihejem bo ob 8. zjutraj v tukajšnji župni cerkvi, ob 9. pa bo v pritličnih prostorih narodne sole Trbovlje-trg svetana komemoracija v počastitev spomina pokojnega koroškega slovenskega trpina. Pri tej priliki bo tukajšnji pevski zbor zapel Mihejevo najljubšo: »Pojdimo v Škufče, kjer je tisti dan poslednji pel, predno so ga ubili. Nato bo imel zastopnik koroških Slovencev primeren govor, ki ga bo zaključila naša slovenska koroška himna »N'nav čez izaro«. Vabilo je organizacije in prijatelji koroških Slovencev, zlasti tudi člani naših pevskih društav, da v največjem številu počaste spomin našega rojaka in brata, našega pevca-mučenika Miheja Habiba, katerega tragična smrt nas bo vedno spominjala na tripljenje našega ljudstva na Koroškem.

Iz Celja

— Brezposelnost pojema. Pri celjski borzi delo se je od 1. do 10. t. m. na novo prijavilo 73 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 31 oseb, pošredovanje je bilo izvršenih 10, odpolovalo je 32, odpadlo pa 108 oseb. Dne 10. t. m. je ostalo v evidenci 391 brezposelnih (228 moških in 168 žensk) nasproti 465 (296 moškim in 169 ženskam) dne 30. septembra. Delo dobijo: 5 življenskih pomočnikov, po 1 pečarski pomočnik, krojaški pomočnik, muškarčki vajence in malški hlapec, 6 služkinj, med temi dve za kuhanje in 4 šivilke, 3 kmetke dekle, 2 kuhanice in 2 natakarici.

— Nešrečna ne potiva. Te dni si je 18-letni brezposeleni trgovski pomočnik Norbert Fonda iz Kamenc pri Braslovčah pri padcu s kolega zlomil levo nogo. V soboto zvečer je šel 70-letni berač brez stalnega bivališča Romž Reberšak pri nekem posestniku spati na kozolet. Na stopnicah pa mu je spodreljalo in je padel šest metrov globoko. Pri padcu je potila starčku lobanja poleg tega pa si je zlomil tudi levo nogo in nalomil dešno nogo. Ponevrečeno je zdravila v celjski bolnišnici.

— V celjski bolnišnici je umrla za poslednimi odprave telesnega plodu v tork 26-

letna dlinarica Angela Gluhičeva iz Bevč pri Velensu. V metnem zavetišču je umrla v ponedeljek 8. letna mestna reva Urta Gluhičeva.

— Celjski mestni svet bo imel v četrtek 15. t. m. ob 18. redno sejo. Na dnevnem redu so poročila odborov.

Tine Juvan 50 letnik

Ljubljana, 13. oktobra

Tineta Juvana pozna ne samo naša sreča, temveč tudi velik del Slovenije. Doma je iz številne trdno napredne hiše v Smartnem pri Litiji, kjer so mu rojenate pololeže v zibelki dar in veselje do petja. Med vojno je mnogo trpel, v Galiciji je prišel v rusko ujetništvo, pa se je med prvimi javil v brovolsko legijo. Boril se je v Dobrudži in Medžidijski in je bil v tistem odredu, kakor dobrovoljec učitelj Batič. Granata, ki je udarila v njihov rov, je Batiča ubila, Juvan pa je odnesel zdravo kožo. Po svetovni vojni pa je dobil službo pri litijiški davkarji, zdaj pa je uslužben letos na sodišču in ima čez tiste, ki so se zamerili paragrafom Ves prosti čas je posvetil Sokolu, kjer opravlja tudi odborni posli. Naš sodni okraj pozna do najbolj samotne steze in vse ljudi. Zaradi kremenitega znčaja ga cenijo in spoštujejo vse. Včeraj, ko se je Tinček srečal z očakom Abramom, so mu privedili prijatelje srčno pozdravico.

Tudi mi se pridružujemo njegovim čestitom in kljemo v zornemu narodnjaku: Se na mnoga leta!

Franc Jenko

Ljubljana, 14. oktobra.

Včeraj zvečer je premulin mesičan ljubljanski g. Franc Jenko, zidarSKI mojster ter ustanovitelj in častni predsednik Slovenskega zidarškega društva. Pokojni, ki je bil znan skoraj vsej Ljubljani, zlasti prebivalcem Kolonje, saj jim je nad 30 let upravljal hišo, je dodatko lepo starost 82 let in je bil delaven prav do zadnjega. Kot poseben strokovnjak za stedilnike in peči je klijan visoki starosti se pred stremimi dnevi v gostilni »Novi svet« na Gosposvetski cesti, kjer je tudi stanoval, popravil in prezidal ognjišče, po opravljenem delu pa je legel in kmalu omahnih v smrt.

Pok. Franc Jenko se je predvsem posvetil skrbni za svojo številno družino in za stanovno organizacijo. Bil je vse življenje zvest naprednjak in prav do zadnjih dñi naročnik naprednega časopisa. Zmenom je dejal, da bo volil ne napredno stranko in se v prejšnjih časih zlasti navduševal za pok. dr. Tavčarja, cigar vnet pristaš je bil in ki je njegovim idejam ostal zvest do smrti. Zamislio je, da je bil, kakor mnogi Slovenci, tudi pok. Jenko med tistimi, ki so med okupacijo Bosne posvetili vse svoje moči napredku te pokrajine. Marsikatera cesta v Bosni in marsikatera vodnjak bi lahko zgovorno povedal o Jenkovem delu in o njegovih vinskih strokovnih sposobnosti.

S smrtnim plemenitega in delovnega moža je izgubila njegova gospa Ana rojena Čukl, dobrega soproga, ki mu je rodila 11 otrok in ki je z njimi pred stirim leti se priznavača zlato poroko. Od otrok jih živijo še sedem, od katerih sta dva uradnika v Sisku, eden poštni uradnik v Ljubljani, eden trgovski zastopnik, dve hčerki, poročil.

V stanovanju v hiši št. 28 v Držuštvni ulici je včeraj ob 15. počil strelni iz samokresa. Prestrašeni stanovalci hiše so takoj vdrli v sobo 24-letnega kleparja Franca Seibitzia, iz katere so čuli strelni. Nudil se jim je pretresljiv prizor. Na hiši je ležal Seibitz s prestreljeno glavo, zadel v desno senco. Sedje so takoj pozvali zdravnika mlaček, da bo možje fanti že rešiti, toda ves trud je bil zmanjšan. Krogle je prodrla Seibitzu v možgane in je bil na mestu mrtev. Na nočni omarici si je obupani mladenič pripravil tudi ostro nabrušen stilet, ki se ga je najbrž mlačil poslužiti, če bi samokres odpovedal, ali pa, če bi se slabio zadel.

V Držuštvni ulici je kmalu prispeval komisija, v kateri sta bila zdravstveni svetnik dr. Lužar in policjski uradnik g. Ketel.

Pri obupancu so našli beležnico, iz katere je razvidno, da si je končal življenje zaradi nešrečne ljudzničnosti do neke Antee. Seibitzovo truplo so na odredbo komisije preprelali v mrtvjašnico k Sv. Krištofu.

čeni Mohar in Hobec in najmlajši, nas znan spomni mojster g. Adolf Jenko.

Lehka bodi zmila vrlama moču, ki ga spreminja na zadnji poti jutri popoldne. Težo prizadetim svojcem našo istreno sožalje!

Dve lepi komemoraciji

Kranj, 13. oktobra

V počastitev spomina blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja sta se v Kranju v petek vrstili dve prav lepi komemoraciji: dopoldne gimnazijaka, zvečer sočasnika.

Po končani službi božji se je gimnazijaka mladina zbrala v primerno dekorirani televadnični, v gimnaziji avli pa so pred spominsko ploščo blagopokojnemu kralju, ki je bila odkrita letos na Vidovdan, gorele luči. Kot uvod je gimnazijski orkester odigral žalno koračnico, katero je dirigiral častničec Savnik, nato pa je sbrano mladino načvoril ravnatelj dr. Dolari, ki je po svojem razgovoru odredil enominutni molk.

Sledila je recitacija dijaka Rinka, govor prof. Hrovata o življenju blagopokojnega kralja, kateroga naj si dijaki vzamejo kot svojega vzornika ter končno govor osmolnik Ekarja, ki je poučil kraljeve ljudzne to mādine.

Začetek je vse dijastvo zapelo: »Pože pravde. Komemoracija gimnazijске mladine je bila letos prav posebno skrbno pripravljena in je zlasti učinkovala po svojem bogatem programu, h kateremu so dijaki sami prispevali prav zneni del.

Zvečer pa se je v televadnični Narodnem domu, kjer so dekoracije napravili tekstilci in je bila odeta v črnino. Luči zastre, vršila pa konplonci kranjskega sokolstva načmili blagopokojnega kraja. Za začetek je mesani pevski zbor Sokola zapel. Bože pravde, potem so sledile deklamacije, govor staroste br. Završnika, zbor je odpel Opelo, godalni kvartet — Horak inž. Skoupal, inž. Gregorčič in Hurdas — je pa dovršeno odigral žalno koračnico. Zaključilo je komemoracijo petje državne himne. S tem dve lepi komemoraciji prireditvama je Kranj dostojno počastil spomin kralja Mučenika.

V smrt zaradi nesrečne ljubezni

Ljubljana, 14. oktobra

V stanovanju v hiši št. 28 v Držuštvni ulici je včeraj ob 15. počil strelni iz samokresa. Prestrašeni stanovalci hiše so takoj vdrli v sobo 24-letnega kleparja Franca Seibitzia, iz katere so čuli strelni. Nudil se jim je pretresljiv prizor. Na hiši je ležal Seibitz s prestreljeno glavo, zadel v desno senco. Sedje so takoj pozvali zdravnika mlaček, da bo možje fanti že rešiti, toda ves trud je bil zmanjšan. Krogle je prodrla Seibitzu v možgane in je bil na mestu mrtev. Na nočni omarici si je obupani mladenič pripravil tudi ostro nabrušen stilet, ki se ga je najbrž mlačil poslužiti, če bi samokres odpovedal, ali pa, če bi se slabio zadel.

V Držuštvni ulici je kmalu prispeval komisija, v kateri sta bila zdravstveni svetnik dr. Lužar in policjski uradnik g. Ketel.

Pri obupancu so našli beležnico, iz katere je razvidno, da si je končal življenje zaradi nešrečne ljudzničnosti do neke Antee. Seibitzovo truplo so na odredbo komisije preprelali v mrtvjašnico k Sv. Krištofu.

DNEVNE VESTI

— Novi suplenti na srednjih šolah. Z odlokom prosvetnega ministra so reaktivirani in postavljeni naslednji suplenti: dr. Kajetan Gantar na realno gimnazijo v Celju. Marija Gunde na klasično gimnazijo v Ljubljani. tSanko Petelin na III. realno gimnazijo v Ljubljani. France Vodnik na I. realno gimnazijo v Ljubljani in ilva Vogelnik na realno gimnazijo v Mariboru. Z istim odlokom so imenovani diplomični filozofi Anton Polenec in Miroslava Mihajlović na realno gimnazijo v Krškiju. dr. Anton Ocvirk in Ivan Štalet na I. realno gimnazijo v Ljubljani. Zlata Strelec na II. realno gimnazijo v Franjo Ursič na III. realno gimnazijo v Ljubljani. Alojzij Bertoncelj na klasično gimnazijo v Mariboru. Karel Kozuh, Alojzij Založnik in Matvije Zgonik na realno gimnazijo v Mariboru. Marijan Ažbe na meščansko solo v Senovem. Regina Mavrović na meščansko solo v Foči. Ana Pernus na žensko realno gimnazijo v Saševu. Gabrijel Perpar na realno gimnazijo v Gospicu. Fran Peterlin na realno gimnazijo v Plevljiju. Viktor Planinšek na realno gimnazijo v Prilepu. Zorko Outrata na realno gimnazijo v Prištini. Ladislav Kralj na realno gimnazijo v Stipu. Ivan Žika na realno gimnazijo v Peči. Vladimir Gaspari na realno gimnazijo v Glini in Franc Zušpan na realno gimnazijo v Mursko Sobotu.

PREMIERA! Misterijozno in napeto! CHARLIE CHANOVA TAJNOST Kitajski detektiv v borbi z duhovi.

Premiera najlepšega filma francoške produkcije L' EQUIPAGE

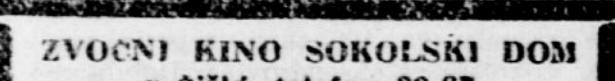
Tovariši v življenju in smrti. Herojstva letalske eskadrile na bojišču v svetovni vojni

KARL MAY prvič v filmu po njegovem knjigi SKOZI PUŠČAVO Romantika in čar Orienta.

Predstave ob 16., 19., 21. in 23. lutri

— Iz državne službe, imenovana sta: za upravo pisarniškega pripravnika pri srednjem načelstvu v Prevaljavi dnevnarčni zvanecnik pri srednjem načelstvu v Logatuču Rovan Franjo, za policijskega stražnika pri upravi policije v Ljubljani policijski stražnik-pripravnik Josip Napast. Premeščeni so: sestra pomočnika Veronika Čretnik iz zdravstvenega doma v Medvodah in zdravstveni dom v Celju, laborantka Marija Lavrič iz Higijenskega zavoda v Ljubljani v zdravstveni dom v Mariboru, sestra pomočnica Ivanka Žigon iz zdravstvenega doma v Celju v zdravstveni dom v Medvodah in policijski agent Franjo Klemenčič od kopalniškega policijskega komisarijata na Bledu k upravi policije v Ljubljani. V višjo skupino so pomaknjeni obrtni učitelji na tehnični srednji soj Rudolf Saksida, obrtni učitelji na državni tekstilni šoli v Kraju Otmor Zušpančič in policijski agent pri upravi policije v Ljubljani Franc Bremec.

V sredo in četrtek ob 8. uri glasbeni ruski film

gl. vloge: Tarasova, Dobronravov, Orlova.

— Iz banovinske službe. Imenovani so: za banovinskega višjega računskega in spektorja pri banksi upravi banovinski in spektor Ignacij Brandsteter, za tajnika sreskega cestnega odbora v Pljuji uradniški pripravnik Bogomir Christo, za banovinskega zdravstvenega pomočnika pri srednjem načelstvu v Logatuču banovinski uradniški pripravnik Simon Drobnič, za tajnika sreskega cestnega odbora v Brežicah uradniški pripravnik Martin Forjan, za tajnika sreskega cestnega odbora v Krškem Alfred Istenič, za banovinskega tehničnega uradnika pri upravi banovinskega zdravilišča Rogaska Slatina uradniški pripravnik Martin Mavrič za banovinskega višjega računskega in spektorja pri banksi upravi banovinski računski in spektor Valentin Pogačar, za tajnika cestnega sreskega odbora v Kranju uradniški pripravnik Avgust Potuk, za banovinskega višjega računskega in spektorja pri banksi upravi banovinskega zdravilišča Rogaska Slatina uradniški pripravnik Stanislav Rolar, za banovinskega zdravstvenega pomočnika pri srednjem načelstvu v Slovenjgradiču banovinski uradniški pripravnik Vincenc Sivka in za banovinskega zvančnika pri srednjem cestnem odboru Novem mestu banovinski dnevničar zvančnika Ivan Vehovec. Premeščeni so: Mira Barle od kmetijsko gospodarskih tečajev v Kmetijsko gospodinjskemu tečaju v Laporje pri Slovenski Bistrici banovinska arhivna uradnica Marija Eiseli od baniske uprave k srednjemu načelstvu Maribor levi breg Terezija Knez-Goričan. Marija Kolarčič in Marija Zbogar k kmetijsko gospodinjskemu tečaju pri banksi upravi (od kod?) strokovna učitevica Frančiška Rožnik od kmetijsko gospodarskega tečaja v Smartnem ob Dreti. Služba je prešeta banovinskemu arhivnemu uradniku pri srednjem cestnem odboru v Mariboru Antonu Kokolju.

— Diplomiran je bil v ponedeljek na pravni fakulteti zagrebške univerze absolvent g. Bojan Ribnikar, sin predsednika konsorcija »Jutrac. Cestitamo!«

— Odvetniška vest. V imenu advokatov sediščem v Mariboru je bil vpisan Vladimir Kukovec.

— Slovenski fotografji so se spet prejavili. V Zagrebu imajo že od začetka oktobra veliko mednarodno fotografsko razstavo, na katero so poslali svoja dela tudi nekateri člani ljubljanskega Foto-kluba. Razstavitev so tudi vse svetovne kapacitete, katerih protzvode smo občudovali že na ljubljanski razstavi. Ceprav je bila torek konkurenca zelo ostra, je razsodišče vendarje prisodilo tudi ljubljanskim fotoamaterjem visoke nagrade. Tako je prejel g. Ivo Gogala za svoje zbrane »Ribice« srebrno kolajno Kocjančič Peter pa za prav tako znani »Valček za tebe« srebrno piaketo. Ce ponismimo, da so vsi jugoslovenski razstavljaci skupaj prejeli le i sredenje 3 in bronaste kolajne, je to pač zadosten dokaz o kvaliteti slovenske fotografiske umetnosti.

— Razpisana zdravniška služba. Razpisana je služba zdravnika zdravstvene občine Velenje (rez Slovenia gradec). Prosilci morajo znati pogoje v smislu § 3. zakona o uradnikih za sprejem v državno službo ter poleg staza vsaj 6 mesecev bolnične prakse iz porodništva in ginekologije. Prošnje se naj vloži pri kraljevski banški upravi dravske banovine v Ljubljani do 31. oktobra.

— V Sremu je bila vina že preveč. Iz Novega Sada poročajo, da bo letosna vinška letina v Sremu izredno dobra. Cene vina so močno padle. Bei močno plaujejo povprečno 50 do 80 par liter, tako da bo vino po 75 do 120 Din. Vršačke vinske gorice bodo dale okrog 1500 vagonov vina, tako, da bo letosna letina najboljša v zadnjih petih letih. Tudi v Iluku in Sremu je vinska letina tako dobra da je vino gradnikom zmanjkalo sodov za novo vino ker starega še niso prodali. Grozje ponuja do 80 par do 125 Din. Pa ga še ne morejo prodati, ker ni kupcev.

— Konferenca izvoznikov perutnine in jaje. V udruženju izvoznikov je bila včeraj popoldne konferenca članov sekcije za izvoz perutnine in jaje. Na konferenci je bilo med drugim ugotovljeno, da zaradi preobilice blaga na nemškem in avstrijskem tržišču padajo cene. Zato naj bi se naizvoz nekoliko skrčil, da bi cene poskušali. Naši izvozniki le težko pridejo do svojih terjetev v Nemčiji, nekateri morajo čakati celo nad leti dni na denar. Sklenjeno je bilo posredovanja na merodajnem mestu da bodo šla plačila v Nemčiji bitreje od rok. Ena najvažnejših vprašanj se je nanašalo na dovoljenje za izvoz perutnine v Avstrijo. Ta dovoljenja so se opetovano prodajala iz rok v roke ali pa se niso izkoristila, da se bo v Avstriji cene nizke. V bodoče bo treba posvečati tem dovoljenjem večjo pozornost.

— Železniški upravi v Ljubljani. Iz D. M. v Polju smo prejeli: Z vejljnostjo novega voznega reda nam je odvetz edini včerni vlak, ki ima zvezke s Štajersko in Zagrebom ter dalje proti jugu. Če pomislimo, da ima postajališče, ki ga je zgradila občina na svoje odnosno na stroške občanov čez 300 potnikov dnevno, ni zelo upravljiva k temu, da vozi večerni potniški vlak, ki ima tudi posto, mimo tega postajališča brez postanka. Prosimo žel. upravo, da glede na frekvenco, vejkost občine, bilmico na Studencu, letalšče, pošto, tovarno in okoliške vasi uvede s takojšnjo veljavnostjo postanek tega večernega vlaka, kakor pred novim voznim redom Postanek tega vlaka je potreben tudi radi šolarjev, ker pridejo sedaj domov ob 19.30 namesto ob 18.30.

— Iz službenega lista. »Službeni list kr. banke uprave dravske banovine« št. 88 z dne 14. t. m. objavlja uredbo o oprostitvi od carin in davčnih materialih in notranje opreme, ki jo uvažajo tuje države radi postavitev svojih razstavah paviljonov na naših domačih sejnih, odočbo o oprostitvi ljubljanskega vrhovnega odplačevanja družbenega davka, izpremembo in dopolnitveno predpisov za obtežbo cestnih mostov, odločbo o obračunanju zatega franka pri pobiranju taksa za vizum potnih listov, razglas o odgovitvi občinskih volitev za občine Breg, Grajena, Rogoznica in Slovenija vas, prevozne občinske ceste I reda Kostanjevica-Oštrelj-Crčna vas, objava banške uprave o pobiranju občinskih davčin v občini Ribnica ter v odločbe občine seje državnega sveta glede vprašanja pristopevov iz pokojninskih skladov samoupravnih uslužencev.

— Dopolnilni tečaj za misarske risanke in notranjo arhitekturo. Od novembra do konca junija prih. leta priredi Zavod za poštevane obrte Zbornice TOI v Ljubljani neženski strokovni tečaj za izpolnilnike mizanskih mojstrov in pomočnikov, ki že obvladajo strokovno risanje. Tečaj se bo vrnil v prostorij tehnične srednje šole pod vodstvom strokovnjaka. Predmet tečaja bo porazdelitev opreme za drž. stanovanja v danem tlorisu, ortogonalni in isometrični pogled oziroma stanovanja in poedinih kosov pohištva, perspektiva poedinih kosov in celotnega interjera v različnih tehnikah, različne vrste stavbnega pohištva, sloganovo pohištvo, risanje pohištva v naravnem vellrosti po predloženih slikah. Prijava za tečaj s ločnim naslovom je poslati Zbornici TOI v Ljubljani do najkasneje 28. oktobra.

— Pekovski strokovni tečaj. V prvi polovici novembra t. l. se bo vrnil strokovni tečaj za kandidate, ki nameravajo polagati mojstrski izpit iz pekovske strok. Poučevalo se bo pa tudi tako, da bo tečaj nudil tudi že Samočojno mojstrovo priliko do napolnilne izobrazbe. Poučevalo se bo o šumarskih izdelkih, o raznih sistemih pekovskih peči zvezano z ogledom raznih vsočnih pekar, o opremi delavnice in delavnih pripomočkih, o izdelavi testa in peki raznih vrst kruha, o kalkulaciji in glavnih načelih knjigovodstva, o trgovini z moko ter o obrtnih in delavških predpisih, ki se tlejijo pekovske strok. Tečaj bo brezplačen, vršil se bo pa v prostorijah Zbornice TOI en leden, dnevno po 2 do 3 ure in ob ča-

Kdo bo plačal zdravnika ako se prehladite?

Kupite pri nas nizgo za plač in takoj h krožec!

„MANUFAKTURA“ K. d.
trgovina, ki Vas želi boljše postreči
Mestni trg 17.

eu, ki bo udeležencem najpripravniji in omogočil udeležbo tudi interesentom izven Ljubljane, n. pr. Kranja, Škofje Loka, Kamnika, Vrhnike in Litije. Prijava za tečaj je z navedbo točnega naslova poslati najkasneje do 25. oktobra na Zbornico TOI v Ljubljani.

— Risarski tečaj za misarje. Zavod za pospeševanje obrti Zbornice TOI v Ljubljani priredi devetmesecni neženski risarski tečaj za moštne in pomočnike misarske stroke. Pouk se prične v prvi polovici novembra in se bo vrnil pod vodstvom strokovnjaka v prostorij tehnične srednje šole. Prijava se v ločnem naslovom je poslati do 23. novembra na Zbornico TOI v Ljubljani.

— Po bosanskih hribih še vedno sneži. Iz Banjaluke poročajo da po hribih vrbske banovine še vedno sneži. Ponekod je zapadlo že podlrog meter snega, tako da je močno oviran promet. Mnoge ceste so tako zatrpane s snegom, da promet po njih sploh ni mogoč.

— Stranska družinska tragedija. V Gornji Bistrici na Hrvatskem se je odigrala včeraj stranska družinska tragedija. Giuro Ljubič, znan kot velik prepričevalec, se je aprila s svojim otrokom Stjepanom, ki ga je že vsak kraj pretepel. Po prepriču s starim očetom je navabil na svojega očeta in mu zagrozil, da ga bo ubil. Oče je zbežal skoči okno in hišo, sin pa je skočil za njim in ko ga je dohitel, ga je podrl na tla. Ta čas je prihajel 15letni Ljubičev netak. Videc da strelja prelepa starega očeta je deček pograbil tamkod in ustrelil striča v glavo. Zadev ga je dvakrat, tako da je bil Ljubič na mestu mrtve. Deček so odvedli na orodniško stanico.

— Strašna družinska tragedija. V Gornji Bistrici na Hrvatskem se je odigrala včeraj stranska družinska tragedija. Giuro Ljubič, znan kot velik prepričevalec, se je aprila s svojim otrokom Stjepanom, ki ga je že vsak kraj pretepel. Po prepriču s starim očetom je navabil na svojega očeta in mu zagrozil, da ga bo ubil. Oče je zbežal skoči okno in hišo, sin pa je skočil za njim in ko ga je dohitel, ga je podrl na tla. Ta čas je prihajel 15letni Ljubičev netak. Videc da strelja prelepa starega očeta je deček pograbil tamkod in ustrelil striča v glavo. Zadev ga je dvakrat, tako da je bil Ljubič na mestu mrtve. Deček so odvedli na orodniško stanico.

— Pravilnost državne politike. Včeraj je značilna najvišja temperatura v Beogradu 17. v Splitu 15. v Sarajevu in Skopju 12. v Zagrebu 10. v Mariboru 9. v Ljubljani 8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763.9. temperatura je značila -0.5.

— Napad v planinski koči na Mall planini. V kočo na Malo planino, k. je last posestnika Valentina Kregarja iz Starejovice, je priselil pred dnevi neznan mizanec, ki je prosil pred dnevi neznan mizanec, ki je prosil Kragarja, da si sme odpoditi. Kmalu se je na včeraj med njima prepričal, da je neznanec napadel Kragarja s sekiro. Poškodoval ga je po glavi in rokah, nato pa pobegnil Kragar je naslednji dan napad prijavil orožnikom v Kranju in povedal, da ga je napadel okrog 17 let star fant. Običen je bil v sive pumpharice in križasti skutnjki. Napadel je plavih, nazaj počesanih las okroglega obraza in ima presekano zgornjo ustnicico. Kragar meni, da je mladenič doma iz Ljubljane ter da mu je ime Janez Zandarmerija in je uvedla preiskavo.

— Vlom v Hudem pri Radomljah. Te dne ponoči so vdri v vložnici v trgovino Frančiške Cerarjeve v Hudem pri Radomljah. Odnesli so 21 raznobartnih flanciških rjih, 8 šivnih odelj., 12 komadov moških in ženskih jopic, več kosov svile, razno manufaktурno blago ter nekaj steklenic. Cerarjeva je oskodovana za nad 13.000 Din.

— Najden mlad prasiček. V bližini operarne ob železniški progri v Trzinu so našli predvčerjanski ljudic mladega, 8 do 9 letnega starega prasička, ki ga je najbrže izgubil neznan voznik. Lestnik, najavlji svoj naslov žandarmerijski postajti v St. Vidu nad Ljubljano.

— Tudi pozimi hodi bos. Joso Kisanin po domači Pupo iz Bubena hodi tudi pozimi bos. Ljudje ga še nikoli niso videli v opankah. V eni uri prebodi 12 km. Od Bubena do Livna rabi en dan, čeprav je 74 kilometrov dolga pot.

— Samomer mlade Šuštanke. V nedeljo se je končala na Šušaku življenje 23. letnega trgovskega pomočnika Verica Kutan. Škola je iz petega nadstropja na dvorišču, podložila si je lobanja in bila je takoj mrtva. Kai jo je gnalo v smrt ni znano.

— Obesila se je, ker ni imela dete. Zadnje čase se samomori strašno močno. V Sarajevu se je obesila včeraj 22letna Regina Šnap iz ugledne in premožne rodbine. Njen oče je pa zasel trenutno v domarne oblike in ni mogel dati date. To je tako potrilo, da je šla v amri namesto pred oltar.

— Samomer mlade Šuštanke. V nedeljo se je končala na Šušaku življenje 23. letnega trgovskega pomočnika Verica Kutan. Škola je iz petega nadstropja na dvorišču, podložila si je lobanja in bila je takoj mrtva. Kai jo je gnalo v smrt ni znano.

— Obesila se je, ker ni imela dete. Zadnje čase se samomori strašno močno. V Sarajevu se je obesila včeraj 22letna Regina Šsnap iz ugledne in premožne rodbine. Njen oče je pa zasel trenutno

Beseda o jadralnem letanju

Otvoritev letalnih predavanj Prirodoslovnega društva

Ljubljana, 14. oktobra.
Prirodoslovno društvo v Ljubljani je pričelo s ciklusom poljudno znanstvenih predavanj. Kdo bodo odslej vsak torek. Prvi predavalni večer je ob lepi udeležbi zlasti mladih otvoril v dvorani Delavske zbornice predsednik univ. prof. dr. Alja Kosir, ki je pozdravil navzoče in navoril, da bo Prirodoslovno društvo pribrejalo poleg teh poljudno znanstvenih večerov še posebne večere, kjer bodo predavanja tudi za ožji krog poslušalcev. Slednje predavanje je imel znani naš letalski strokovnjak, univerzitetni docent dr. inž. Kuhej, in sicer o jadralnem letalstvu, o sportu, ki je tudi pri nas zlasti v zadnjem času zavzel širi razmah. Javnosti so znani uspehi naših mladih jadralcev v letosnjem poletju na Blokah, kjer so bili doseženi tudi pravi rekordi.

Predavatelj je obrazložil na večeru v poletnih besedah tehnične osnove jadralnega letalstva ter razvoj te sportne panoge pri nas in drugod. Predavanje so spremnili tudi lepi diapozitivi. Tehnične osnove letalskega jadranja so v bistvu iste kot ostalega letalstva sploh. Iz izkustva je marsikom znano, da plava primereno izdelan in ukrijevan kos papirja (in pa seveda tudi letalo) razmeroma počasi proti zemlji, če ga vržemo v vodoravni meri z določeno hitrostjo. Vzrok temu je delovanje zraka na pravilno izoblikovano krilo. Če se gibuje krilo, ki ima lep profil, pod razmeroma majhnim kotom proti zraku, teče ta skrog njega. Zračni tok se za krilom usmeri rahlo navzdol in objemlje krilo skoraj brez vrtincu. Ker mora teći nad krilom hitrej kakor pod njim, se zračni tlak nad krilom zmanjša, pod krilom pa poveča. Posledica tega je, da ima sila, s katero deluje zrak na krilo, smer skoraj pravokotno k tetivi krila. Mesto te si pa vzamemo rajši dve drugi sili, od katerih je prva usmerjena na nasprotni smeri gibanja in se imenuje vzgor. Pri majhnih kotih je upor majhen, vzgon pa velik. V ozračju so seveda tudi območja, ki so neuporabna, tako pri jadrjanju kakor pri motornem letanju in je glavna naloga pilota pri upravljanju letala, da ne privede letala nikoli v tak položaj. Zrak deluje seveda na ostale dele letala tudi z določenimi silami. Če se jih primerno izoblikuje, je tudi tu upor razmeroma majhen in se sestavlja z uporom krila v upor letala, vzgon pa je pri vseh teh delih tako majhen, da ga ni vzet v mar. Razmerje med uporon in vzgonom pri celjem letalu imenujemo drsno razmerje in je važna aerodinamična konstanta. Pri motornih letalih znaša 1 : 6 do 1 : 12, pri jadralnih letalih pa gre 1 : 10 do 1 : 28. Poleg drsnega razmerja je vežna tudi hitrost padanja, ki pove, kako globoko pada

letalo v eni sekundi, in znaša pri slabih jadralnih letalih 1.30 m v sekundi, pri najboljših pa je 0.56 m v sekundi.

Motorna letala imajo znatno večje vrednosti od 2 do kakih 4 ali 5 m v sekundi. Predavatelj je nato s pomočjo slik označil tudi različne konstrukcije letal. Navajal je tudi vse pogoje in pa fineze jadralnega letenja ter opisal različne pripomočke, ki se jih postavlja pilot. Najstarejše je jadranje ob pobocjih hribov. Ce starta jadralno letalo na vrhu podolgovatega grebena proti vetru in ga pilot zasuti nato tako, da plava v zraku ob pobocju, bo pri dovoju močnem vetru letalo ostalo v isti višini ali pa se celo dvigalo toliko, da koker ni navpična komponenta gornjaka enaka hitrosti padanja. Na koncu grebena se jadralno letalo obrne okrog in leti v nasprotni smeri vzdolj pobocja. Ta manever se ponavlja in nihal letalo do konca do konca grebena v obliku osnice, dokler se da. Nemec Schmidt je na svojem letalu ostal pred tremi leti v zraku 36 ur in tudi naši jadralci so ostali na Blokah z letalom enakega tipa 10 in tri četrt ure v zraku. Višina, ki se jo da dosegci pri tem načinu jadrjanja nad vrhom, zavisi od terenskih prililk in ne prekorači doči višinske razlike med vrhom in podnožjem grebena.

Meteorologji pa so že pre e domnevati, da je v zraku zelo mnogo navpičnih struj, katere povzroča zrak, ki se na nekaterih mestih dviga, drugod pa pada. Sele naključje je potakalo, da more prinesi izbruh teh struj izvrstne rezultate. Na velikih jadralnih tekmev na Wasserkuppe je tekmovalo nekaj dne leta 1926. par tekmovalcev, kdo bo postal dolje v zraku. Zaradi bližajoče se nevihte je vodstvo ukazalo, naj vsi pristanejo, če da jim nadaljnega letenja ne bodo več steli. Vsi so pristali, samo en pilot ni mogel k temu. Nahajal se je že v nevihtinem oblaku. Opustil je misel na pristajanje in skočil držati letalo v ravnotežju, kar je v oblaku brez instrumentov silno težko. Ko je prišel iz oblaka, je pristal in dognal, da je oddaljen od Wasserkuppe kakih 60 m. Ta dogodek je napotil Nemce, da so začeli temeljiti preiskovati navpične zračne struje, da se to pojavljajo zelo pogosto in skoraj povsod v dovolji veliki jakosti, tako da je jadrjanje možno tudi daleč izven območja hribov.

Predavatelj je prikazal še razne starne metode in opisal razne tipy jadralnih letal. Pričetniki jadralnega letalstva sploh so bili Nemci, ki so v tem dosegli že izredno uspehe, a stopajo tudi drugi narodi temso za njimi. Jadralno letalstvo služi v prvih vrtih kot predstola v izpopolnitvi motornega letenja ter kot sredstvo za cenono preizkušnjo novih konstrukcij.

Noga ga je vedno izdala

Kaznjava pridobitna metoda v Kamnik pristojnega Švicarja

Ljubljana, 14. oktobra.
Ziehrer Alojz, cigar pot se je končala pred sodniki malega senata s predsednikom dr. Ivanom Brelihom, je srednje velik, črn inteligenten fant, star 24 let. V kazniliškem dresu in z lastnimi čevljimi je prisel iz preiskovalnega zapora. Naravnost želen fant bil, če bi ga ne kazila desna nogata, katera ima počabileno. Zaradi te noge so ga vsi kmalu spoznali, vedno ga je izdala, ker si seprstega človeka človek lažje zapomni.

Ziehrer je živel od mladih nog v Švicariji. Njegova mati je bila Švicarka, njegov oče pa Slovenec iz Kamnika. Oba sta že mrtvi

Oče se je naročil Cerar, preden se je izselil v Švico. L. 1933 so Ziehrerja izgnali iz Švice. Prisel je v Jugoslavijo, toda vidi, da naše oblasti mu niso dovolile, da bi se nastanil pri nas. Spet je fant odpotoval v Avstrijo. Meseca marca letos so mu sporodili, da se smre vrnilti v Jugoslavijo. Prisel je in zeman iskal službo. Po poklicu je čevljarski pomočnik. V stiski si je pomagal s tatovino. Na mesec mu je prišlo, da bi se dalo živeti, če bi imel primeren obratni kapital. S tem in s svojim strokovnim znanjem je lahko živel. Obratni kapital dobiti je pa težko, posebno za brezposelnega čevljara, ki le za silo razume slovenski. Ziehrer si

In kratko ji je opisal svoji dogovor z markizo, pri tem se je pa rahločutno izognil denarnemu vprašanju, ki je tako močno vplivalo na odločitev stare dame.

— Prav sem rekla, da je konec mojega miru. — Je nadaljevala Klara otočno. — Ko babica zv. da nisem sprejela vaše častne ponudbe, bo zelo huda.

— Slabo me poznati, gospodična. — jo je prekinil sodnik. — Gospoj markizi nimam kaj povzdjeti. Umaknem se in vse bo v redu. Gotovo bo mislila, da sem si premislil.

— Vem, da ste dobr in plemeniti...

— Odpotuem. — je nadaljeval Daburon. — In kmalu boste pozabili tudi na ime nesrečne, ki je bilo njegovo življenje prav kar strito.

— Ali mislite na to, kar pravite? — je vprašalo dekle.

— Prav pravite. Oklepam se še zadnje iluzije, da vam spomin name pozne ne bo nepriletjen. Morda boste včasih pomislili: Ta me je živil. Hocem namreč navzlic temu ostati vaš prijatelj da, vaš najudanejši prijatelj.

Tedaj je Klara nežno prijela Daburona za roko, rekoč:

— Prav pravite. Moi prijatelji morate ostati. Povabiva na to, kar se je prav kar zgodilo, pozabite, kar ste mi rekli, bodite mi kakor doslej na boljši in najprizanesljivejši brat.

Noč je legla na zemljo. Ni ga mogla videti. Toda slišala je, da ihči. Dolgo ji ni odgovoril.

— Ali je mogoče to, kar zahtevate od mene? — je vprašal slednji z zamolklim glasom. — Kai! Vi mi pravite, naj na vse to pozabim! Vi čutite v

sebi dovoli sile pozabiti, kar je bilo med nama?

Kaj je bilo med nama? — Kaj je bilo med vami?

— Umolknil je, ker se ni mogel odločiti, da bi izgovoril usodno ime Commarin. Napeti je moral vse da, da je priponomil:

— In libul vas bom vedno.

Odšla sta iz utice in zdaj sta bila blizu zunanjega stopnišča.

— Zdaj mi pa dovolite, gospodična posloviti se od vas. — je nadaljeval Daburon. — Videl me bošte redko. Prihajal bom samo, da ljudje ne bodo mislili, da je med nama vse končano.

Glas se mu je tako tresel, da je bil skoraj neraumljiv.

— Naj se zgodi karkoli. — je dejal. — Pomnite, da je na tem svetu nesrečne, ki je vam globoko udan. Če boste čutili kdaj potrebo po udani duši, pride k meni, pride k svojemu prijatelju. Tako, zdaj je pa vse končano... Pogumen sem. Klara, gospodična; še zadnjic... z bogom.

Bila je prav tako zbegana kakor on. Nehote je nastavila glavo in Daburon se je lahno dotaknil s svojimi hladnimi ustnicami čela tiste, ki jo je tako vroče ljubil.

Odšla sta po stopnicah gori, ona opirajoč se na njegovo ramo, in vstopila sta v svetlo rdečkasti budoar, kjer je že nestrnja markiza srđito mešala karte v pričakovanju svoje žrtve.

— Le brž, vi nepoboljšivi sodnik. — je zakljal.

Toda Daburon je bil slab. Bil je tako slab, da bi še kart ne bi mogel držati v roki. Začeljal je

je znal pomagati. Obratni kapital je kar ukradel. To so bila kolesa, katera je izmikal. Kar stiri je sunči. Vse ostale faze pridobivanja so optekle takô, da je fant prisel k čevljarskemu mojstru in trgovcem ter jih prosil za nove čevlje, čes, da ve za kupca. Mojstri so ga debelo gledali, čes, kako naj ti damo nove čevlje, ko ne vemo, kdo si in od kod si. Tedaj si je fant pomagal z obratnim kapitalom. Zastavil je svoje kolo, ki je bilo desetkrat več vredno, kakor škarpi. Mojstri so dali in spravili kojo, po katerega je kmalu nato navadno prisel stražnik. Mojstri so bili ob čevlju, lastnik kolesa je dobil kolo nazaj. Ziehrer je izginil in si nabavil nov obratni kapital. Okodovanci so vedeli o njem navadno le, to, da je šepal in da je zelo slabo govoril slovenski.

Obrtnica mu je očitala obrtna izvršeno prevaro. Razen čevljev je kradel tudi periio in ure ter izvabljal manjše zneske od prijateljev in znancev. Fan je vse priznal. Krčev je jokal, ko je pripravoval svojo žalostno zgodbo brezposebnega brezdomca. Tako preprivečal že dolgo ni jokal nobeden izmed obožencev. V molku, ki je nastal v dvorani, tako zelo je ganila njegova usoda, vse, se je čulo fantovo hribo. Bil je v stiski, rad bi delal tudi na knetih, pa so ga nagnali. S počabiljem se ni bodo na boljšem. Noga se mu vnamo vsekodnevno preleže v bolnici. 8 mesecev strogega zapora, ki so mu jih sodniki naložili za vse grehe, ki je Ziehrer sprejel, dživljavi. Pompe si je pa pridržal rok za priznati.

TUJEGA ČLOVEKA JE PODPISAL

Neki V. in neki L. iz Ljubljane sta bila že pred tedni obsojena na več mesecev

strogega zapora, ker sta sodelovala pri kaznivjem dejanju ponarejanja javnih listin. Tretja te družbe je bila V-jeva žena Marija, ki jo je včeraj obsodil malo senat na 5 mesecev strogega zapora pogojno za tri leta.

Marija je priznala, da je L. z njenim odobravanjem podpisal na zastavni listini in na menji nekega vpokojenega orožnika iz okolice Ljubljane. Ta vpokojenec je oddaljen sorodnik Marije. Najbrže bo držalo, kakor je izjavila, da jo je zatevalo in jo celo pregovarjal, naj pusti moža in naj se preseli k njemu, da bosta skupaj živela in vodila gostilno. Marija je nameč njej gostilno v Ljubljani, pa je potrebovala denar. »Stric je jih obljubil posojilo. Marija je pa posojilo dobila in sicer s pomočjo prevare, kakor pravi obožnica. Tisti L. je kratkomalo podpisal strič na vse listine. Notarja so pa tudi pretentili, da L. ni L. temveč strič. Marija je tako dobila 24 tisoč din. Kmalu nato je njen mož izgubil službo in gostilna je šla na boren. Obljubila je, da bo vrnila posojilo v enem letu, upnik pa denarja seveda ni dobil nazaj. Stric je bil na tem potreben, ker so mu sporočili, da se je upnik vknjižil na njegovo bišo. Tako je prisel vse na dan. Upnik, ki je neki bogatač z Notranjske, je ovadil in presenečen strič je ovadil. Marija je trdila, da ni imela prevarnega namena, ker je jih šlo dobiti, ko je posojilo najebla. V enem letu bi vse odplačala in strič bi niti ne vedel, da so zlorabil njegovo ime in kredit. Sele potem, ko je strič zavrnila, ker je preveč sili v nju, se je maščeval in jo ovadil. Stric je pa izjavil, da ni imel do Marije nobenih »srčnih naribov«, hodil je za njo samo zaradi kontrole ...

samega letališča so odstranili. Veliko letališča se razprostira od kolodvora Temelhof tja do kolodvora Neu-Köln.

Okrog Berlina je zdaj cel pas novih letališč, oddaljenih drugo od drugega 30 do 50 km. Povprečno so ta letališča trikrat do stikrat večja od tempelhofskega. Nekatera letališča se grade. Delaveci so zelo nezadovoljni, ker grade letališča hitro in mede niso večje, nego pri gradnji avtomobilskih cest. Vodstvo gradnje to več zato, da je vsaki skupini delavcev 30 do 50 mož do deljen agent tajne politične policije. Anejacije delavcev so na dnevnem redu. Na že zgrajenih letališčih imajo Nemci praviljeni mnogo lovskih in težkih bombarderskih letal z velikimi akcijskimi radijem. Letališča so opremljena z vsemi znanstvenimi in tehničnimi pridobitvami naše dobre.

Kiepura je pel kot jetnik

Iz Varšave poročajo, da se je pripravila slavnemu Janu Kiepuri zelo neprivedljiva dogodivščina. Ko je prispel odnosno dan v Lvov, je vladala v mestu povsod prava egiptska tema, ker so baš imeli vlg v protetalski obrambi. Kiepura bi bil moral nastopiti v lvovski operi in zato je stopil k bližnjemu šoferju, da bi ga odpeljal v opero. Šofer pa v temi ni mogel voziti, a luči ni smel pričakati. Zato Kiepuri ni mogel ustreči. Posledica je bila, da je prisel med njenima do hudega prepira.

Kmalu se je zbral okrog kričecega Šoferja in pevca mnogo radovednevez in končno je prisel še stražnik, ki je odvedel Kiepuro na policijo, ker se mu je upiral. Drugi dan je nastopil slavni pevec v lvovski operi kot policijski jetnik. Po predstavi so ga pa odvedli nazaj v policijske zapore. Po zaseki pa sicer izpustili, toda do konca kazenskega postopanja proti njemu mora ostati v Lvovu.

Novosti za filatelistike

V Španiji niso redke izdaje znakoviti pretisi starih znakov v zvezi z državljansko vojno. Edino izjemo tvori pretis na otoku Mallorki: »Viva Espana, Mallorca 20. julij 1936.« Skoraj vse pisma prihajajo v Španije cenzurirana in zlepiljena z posebnimi zaklopimi znakmi. V Barceloni izdana zaklopna znakma ima napis: »Republika Espanola — censura«, ali pa »Comite de milicias antifascistas«. Zaklopne znakme iz Maroka imajo napis »Abierto para la censura«. Za filatelite imajo take kuverte velike vrednosti.

Iz Rusije pa prihaja zelo zanimiva novost: znakma za 100letnico rojstva publisista Nikolaja Aleksandroviča Dobroljubova (1836 — 1936). Ta znakma je zanimiva po eni strani zato, da ima grobo napako — natisnko je A. N. Dobroljubov, namesto N. A. Dobroljubov, — z druge strani pa po tem, da je to prva sovjetska znakma, ki se prodaja po novem tečaju 3 franki = en rubelj, dočim je bil prej 15 frankov za en rubelj. Ta znakma je bila izdana v nakladi 50.000.000 komadov, tako da je ne bo težko dobiti.

NI MOGOČE
Berač. Lepo vas prosim, dajte mi vbojno, cisto sam sem na sv